

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-157 2, 10, 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIII-1093(2)

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. SV-S-752 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1.2 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 2, 10, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIII-1093(2) (toliau – Įstatymo projektas) ir pateikti šiuos pasiūlymus dėl Įstatymo projekto tobulinimo:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnyje pateikto termino „beviltiškas gaivinimas“ apibrėžtyje vartojamos sąvokos „reali ligonio būklė“ ir „pačiam ligoniui nepakeliami gaivinimo veiksmai“, kurios nėra apibrėžtos nei Įstatymo projekte, nei kituose teisės aktuose. Pastebėtina tai, kad nustatant Įstatymo projekte siekiamus sureguliuoti teisinius santykius, turėtų būti įvertinta ir Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – Teismas) praktika. Teismo Didžioji kolegija bylos *Lambert ir kiti prieš Prancūziją* (Nr. 46043/14, 2015 06 05) konstatavo, kad srityse, susijusiose su gyvenimo pabaiga ar pradžia, tik pakankamai aiški ir detali reguliavimo sistema gali užtikrinti tinkamą paciento teisę į gyvybės apsaugą.

Manome, kad sąvoka „reali ligonio būklė“ turėtų būti vertinama pagal paciento gaivinimo efektyvumą. Įstatymo projektas turėtų būti papildytas kriterijais, kuriais remiantis būtų galima objektyviai įvertinti realią paciento būklę atsižvelgiant į pacientui atliekamo gaivinimo neefektyvumą: gaivinant negalima atkurti paciento gyvybinių funkcijų (pacientas mirs nepaisant gaivinimo veiksmų), atliekant gaivinimą negalima pasiekti, kad pacientas išgyventų tam tikrą laikotarpį (apibrėžiant, kokios trukmės tikėtinas išgyvenamumas būtų laikomas gaivinimo efektyvumo kriterijumi), nėra tikimybės, kad gaivinant sugrąžinus gyvybines funkcijas bus pasiekta tam tikro lygio gyvenimo kokybė ir kt.

Manome, kad sąvoka „pačiam ligoniui nepakeliami gaivinimo veiksmai“ turėtų būti detalizuojama Įstatymo projekte aiškiai nustatant, kad paciento būklė būtų laikoma paciento negalėjimu pakelti gaivinimo veiksmų tik esant visoms Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 10 ir 11 straipsniuose numatytoms sąlygoms: nustatyta tvarka yra išreikšta tokia paciento valia ir yra gydytojų konsiliumo sprendimas.

2. Siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnyje vartojamą sąvoką „ligonis“ keisti į sąvoką „pacientas“, atitinkamai Įstatymo projektu pakeisti ir Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 3 ir 9 straipsnius.

3. Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje ir 3 straipsnio 2 dalyje turėtų būti tiksliai apibrėžta, kokia forma – žodine ar rašytine – turi būti pareikštas paciento arba jo atstovo pagal įstatymą pritarimas gydytojų konsiliumo sprendimui.

Ministras Pirmininkas

Sveikatos apsaugos ministras

Teisėkūros ir teisinio vertinimo
skyriaus vedėja
Rita Cicėnienė

2018-06-26

Dokumentų valdymo ir
asmenų priėmimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vita Kofasienė

2018-06-26

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras

Aurelijus Veryga

2018-06-26